

УДК 581.192 : 631.535

DOI:10.37128/2707-5826-2026-1-9

**ПЕРСПЕКТИВИ
ВИКОРИСТАННЯ
ГАЗОННИХ ТРАВ В
ОЗЕЛЕНЕННІ ТА
ЛАНДШАФТНІЙ
АРХІТЕКТУРІ**

Р.О. М'ЯЛКОВСЬКИЙ, доктор с.-г. наук, професор,
ЗВО «Подільський державний університет»

П.В. БЕЗВІКОННИЙ, кандидат с.-г. наук, доцент,
ЗВО «Подільський державний університет»

О.І. ПЕТРИЩЕ, кандидат с.-г. наук, доцент, ЗВО
«Подільський державний університет»

В.В. ДОДУРИЧ, асистент, доцент, ЗВО
«Подільський державний університет»

У сучасних умовах розвитку міського та рекреаційного озеленення особливе значення набуває створення стійких і декоративних газонів, здатних зберігати високі естетичні та експлуатаційні властивості за різних ґрунтово-кліматичних та антропогенних впливів. Це питання є особливо актуальним для Поділля, де спостерігається значна мінливість температур, нерівномірне зволоження та специфічні ґрунтові умови. Встановлено, що газони відіграють ключову роль у ландшафтній архітектурі та декоративному садівництві, формуючи просторову цілісність насаджень, підкреслюючи архітектурні домінанти та забезпечуючи функціональне зонування територій. Попри наявність великої кількості травосумішей на ринку, більшість із них недостатньо адаптовані до локальних умов, що знижує декоративність та скорочує термін експлуатації газонів. Метою дослідження було оцінити декоративні та адаптивні властивості газонної травосуміші на основі тонконогу лугового (*Poa pratensis* L.), мітлиці звичайної (*Agrostis capillaris* L.), пирію звичайного (*Elytrigia repens* (L.) Nevski) та костриці червоної (*Festuca rubra* L.), а також обґрунтувати доцільність її використання для створення стійких газонів у ґрунтово-кліматичних умовах Поділля.

Об'єктом дослідження стали зазначені види, які характеризуються високою адаптивністю, зимостійкістю, стійкістю до витоптування та здатністю формувати щільний газонний покрив. Дослідження проводили в ботанічному саду ЗВО «Подільський державний університет» протягом вегетаційного періоду із застосуванням загальноприйнятих методик газознавства та декоративного садівництва. Оцінювання проводили за 10-бальною системою з урахуванням стійкості до стресу, адаптивності до ґрунтово-кліматичних умов та декоративності травостою. Результати показали, що оптимальне поєднання компонентів суміші забезпечує рівномірний та щільний газонний покрив із розвинутою кореневою системою. Мітлиця звичайна підвищує декоративність, тонконіг луговий – зносостійкість і здатність до відновлення після механічних пошкоджень, пирій звичайний формує потужну кореневу систему для стійкості до посухи, а костриця червона забезпечує густоту травостою та високий естетичний вигляд. Середні бали для суміші становили 7,25 за стійкістю до стресу, 8,0 за адаптивністю та 7,5 за декоративними показниками, що гарантує найвищу придатність цієї травосуміші для озеленення паркових, прибудинкових та рекреаційних територій Поділля. Одержані результати дають змогу апробувати травосуміші для створення стійких і декоративних газонів різного функціонального призначення, що сприятиме підвищенню ефективності та естетичної привабливості зелених насаджень регіону.

Ключові слова: газонні трави, травосумішки, екологічні особливості, озеленення, ландшафтна архітектура.

Табл. 2., Рис 2., Літ 15.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку міського та рекреаційного озеленення зростає потреба у створенні стійких, довговічних і водночас високодекоративних газонів, здатних зберігати декоративні властивості за різних ґрунтово-кліматичних та антропогенних навантажень [1-2]. Особливо актуальним це питання є для західних регіонів України, зокрема Поділля, де кліматичні умови характеризуються значною мінливістю температур, нерівномірним зволоженням і специфічними ґрунтовими властивостями.

Газони належать до важливого складника зелених насаджень як у містобудуванні, так і в декоративному садівництві [3-4]. Попри широкий асортимент газонних травосумішей, представлених на ринку, більшість із них не завжди адаптовані до локальних природних умов, що призводить до зниження декоративності газонів, погіршення їх стійкості та скорочення терміну експлуатації. Недостатньо вивченими залишаються питання поєднання декоративних і адаптивних властивостей травосумішей на основі тонконогу лугового, мітлиці звичайної, пірію звичайного та костриці червоної, зокрема їхньої здатності формувати щільний дерен, протистояти несприятливим чинникам довкілля та зберігати стабільний зовнішній вигляд у конкретних ґрунтово-кліматичних умовах м. Кам'янець Подільський Хмельницької області та Поділля у цілому. Тому є необхідність у науковому обґрунтуванні, апробації та доцільності використання зазначеної травосуміші для створення стійких і декоративних газонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових джерелах підкреслюється [1-6], що газонні трави мають вагомe значення у формуванні стійких зелених насаджень, оскільки вони не лише забезпечують високі декоративні якості газонного покриття, а й сприяють поліпшенню мікроклімату, захисту ґрунту від ерозії, зниженню запиленості повітря та підвищенню екологічної стабільності урбанізованих і рекреаційних територій. За даними Панциревої Г.В. [6, 12], відомо, що газонні трави мають важливе значення для ландшафтної архітектури та декоративного садівництва, оскільки є базовим елементом просторової організації зелених насаджень, формують цілісність ландшафтних композицій, підкреслюють архітектурні домінанти та забезпечують гармонійне поєднання окремих рослинних елементів. Газонний покрив створює фон для деревно-чагарникових і квітникових насаджень, підсилює їх декоративний ефект, а також виконує функцію візуального та функціонального зонування території. Багато дослідників підкреслюють [9], що саме поєднання екологічної витривалості та декоративної варіативності забезпечує широке застосування газонних трав у ландшафтній архітектурі та декоративному садівництві, оскільки такі рослини здатні адаптуватися до різних ґрунтово-кліматичних умов, зберігаючи при цьому стабільні естетичні характеристики та високу декоративність газонного покриття.

Наукові дослідження підкреслюють [15], що вибір виду газону є залежним від ряду факторів, а саме: особливостей використання, експлуатаційних умов, інтенсивності навантаження та кліматичних факторів.

Умови та методика проведення досліджень. Об'єктом дослідження слугували мітлиця звичайна (*Agrostis capillaris* L.), пирій звичайний (*Elytrigia repens* (L.) Nevski), тонконіг луговий (*Poa pratensis* L.) та костриця червона (*Festuca rubra* L.). Ці види проявили себе із високою адаптаційною здатністю, доброю зимостійкістю, стійкістю до витоптування та здатністю формувати щільний і довговічний газонний покрив.

Зазначені види є типовими компонентами газонних травосумішей і широко використовуються у декоративному та рекреаційному озелененні Поділля. Дослідження проводили в умовах ботанічного саду ЗВО «Подільський державний університет» протягом вегетаційного періоду з використанням загальноприйнятих методик газонознавства та декоративного садівництва [13]. Облік показників здійснювали шляхом візуальної та кількісної оцінки із застосуванням бальних шкал. Отримані результати узагальнювали за допомогою порівняльного аналізу, що дозволило обґрунтувати доцільність використання досліджуваних видів у складі травосумішей для створення стійких і декоративних газонів різного функціонального призначення.

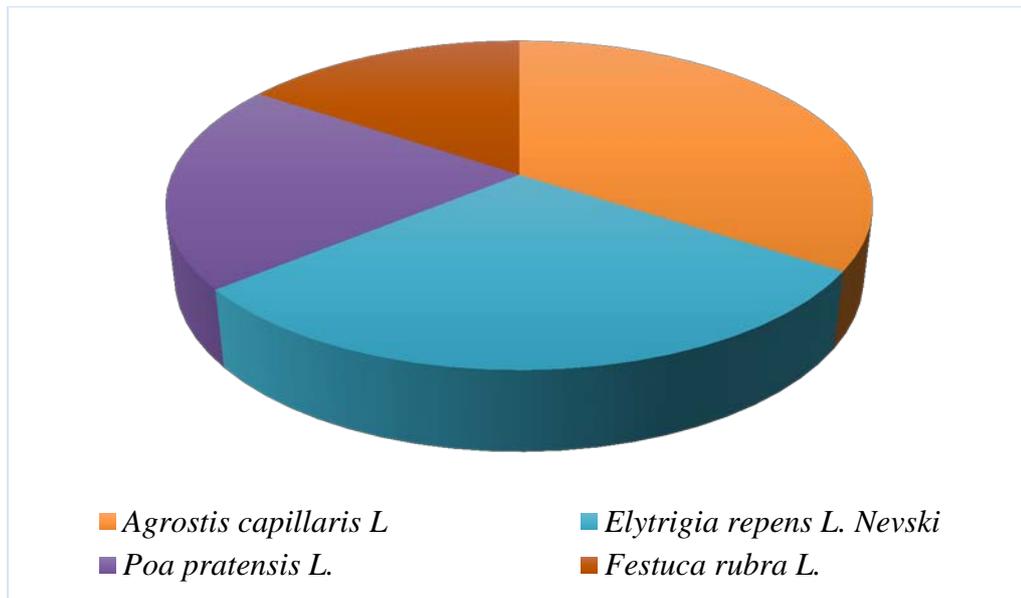
Мета дослідження – оцінити декоративні та адаптивні властивості газонної травосуміші на основі тонконогу лугового (*Poa pratensis* L.), мітлиці звичайної (*Agrostis capillaris* L.), пирію звичайного (*Elytrigia repens* (L.) Nevski) та костриці червоної (*Festuca rubra* L.), а також обґрунтувати доцільність її використання для створення стійких і декоративних газонів в ґрунтово-кліматичних умовах Поділля.

Результати досліджень. За результатом експерименту встановлено, що правильний підбір видового складу травосуміші є ключовим чинником формування декоративного та стійкого газонного покриття [7, 11-12]. Оптимальне поєднання злакових трав дозволяє забезпечити рівномірну щільність дернини, підвищену стійкість до витоптування, адаптацію до абіотичних чинників та збереження високого декоративного значення протягом усього вегетаційного періоду [8-10, 14].

За результатами експериментальної оцінки запропоновано травосуміш, до складу якої входять: мітлиця звичайна (*Agrostis capillaris* L.) – 34,2%, пирій звичайний (*Elytrigia repens* L. Nevski) – 29,8%, тонконіг луговий (*Poa pratensis* L.) – 20,5% та костриця червона (*Festuca rubra* L.) – 15,5% (рис. 1).

Зазначене співвідношення компонентів сприяє формуванню щільного та рівномірного газонного покриття з добре розвиненою кореневою системою (рис. 2).

Мітлиця звичайна забезпечує високу декоративність і тонку текстуру травостою, тонконіг луговий підвищує зносостійкість газону та сприяє швидкому відновленню дернини після механічних пошкоджень.

Рис. 1. Співвідношення компонентів видового складу газонних травосумішей, %

Джерело: сформовано авторами на основі власних досліджень

Agrostis capillaris L.

Elytrigia repens L. Nevski

Poa pratensis L.

Festuca rubra L.

Рис. 2. Видовий склад газонних травосумішей, %

Джерело: сформовано авторами на основі власних досліджень

Пирій звичайний відіграє важливу роль у формуванні потужної кореневої системи, що підвищує стійкість газону до посухи та несприятливих умов вирощування. Костриця червона забезпечує густоту травостою, стійкість до хвороб і толерантність до часткового затінення (Табл. 1).

Таблиця 1

Використання досліджуваних видів трав при створенні газонних покриттів

Вид	Тип газону			
	партерний	луговий	мавританський	спортивний
тонконіг лучний (<i>Poa pratensis</i> L.)	+	+	+	+
костриця червона (<i>Festuca rubra</i> L.)	+	+	+	+
мітлиця звичайна (<i>Agrostis tenuis</i>)	+	+	+	-
пирій звичайний (<i>Elytrigia repens</i> L.)	+	+	-	+

Джерело: сформовано авторами на основі власних досліджень

Таким чином, запропонована травосуміш характеризується високими декоративними й експлуатаційними властивостями та рекомендована задля влаштування газонів різного функціонального призначення, зокрема паркових, прибудинкових та рекреаційних територій.

Оцінювання газонної травосуміші проводили за 10-бальною системою з урахуванням основних показників, що визначають її придатність для використання в умовах регіону, а саме: стійкість до стресових чинників, адаптивність до кліматичних умов і ґрунтових типів, а також естетичні характеристики травостою. До складу досліджуваної суміші входили тонконіг луговий (*Poa pratensis* L.), мітлиця звичайна (*Agrostis capillaris* L.), пирій звичайний (*Elytrigia repens* (L.) Nevski) та костриця червона (*Festuca rubra* L.).

За результатами оцінювання встановлено, що тонконіг луговий характеризується високою адаптивністю до кліматичних і ґрунтових умов (9 балів) та достатньою стійкістю до стресових чинників (8 балів), проте дещо поступається за показником естетичної привабливості (7 балів). Мітлиця звичайна виявила помірну стійкість до стресу (7 балів) і добру адаптивність (8 балів), водночас забезпечуючи високі декоративні якості травостою (8 балів).

Пирій звичайний продемонстрував найнижчі показники серед компонентів суміші, зокрема щодо стійкості до стресу (6 балів) та естетичного вигляду (6 балів), однак характеризувався задовільною адаптивністю до умов вирощування (7 балів). Костриця червона, навпаки, відзначалася високою стійкістю до стресових чинників (8 балів), доброю адаптивністю до клімату і ґрунтів (8 балів) та найвищим показником декоративності серед досліджуваних видів (9 балів) (Табл. 2).

Таблиця 2

Оцінка компонентів газонної травосуміші за 10-бальною системою

Вид рослин	Стійкість до стресу, бал	Адаптивність до клімату і ґрунтів, бал	Естетичний вигляд, бал
Тонконіг луговий (<i>Poa pratensis</i> L.)	8	9	7
Мітлиця звичайна (<i>Agrostis capillaris</i> L.)	7	8	8
Пирій звичайний (<i>Elytrigia repens</i> (L.)	6	7	6
Костриця червона (<i>Festuca rubra</i> L.)	8	8	9
Середнє значення для травосуміші	7,25	8,0	7,5

Джерело: сформовано авторами на основі власних досліджень

Узагальнення отриманих результатів показало, що середні значення для травосуміші становили 7,25 бала за стійкістю до стресу, 8,0 балів за адаптивністю до кліматичних і ґрунтових умов та 7,5 балів за естетичним виглядом. Отримані дані свідчать про високу придатність зазначеної травосуміші для створення газонів у ґрунтово-кліматичних умовах Поділля. Суміш забезпечує формування стійкого, декоративного газонного покриття з добрими експлуатаційними характеристиками та може бути рекомендована для використання в озелененні різного функціонального призначення.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження показало, що травосуміш у складі: мітлиця звичайна (34,2%), пирій звичайний (29,8%), тонконіг луговий (20,5%) та костриця червона (15,5%) забезпечує формування щільного, рівномірного та стійкого газонного покриття з добре розвиненою кореневою системою. Середні бали для суміші становили 7,25 за стійкістю до стресу, 8,0 за адаптивністю до ґрунтово-кліматичних умов та 7,5 за декоративністю, що підтверджує її високу придатність для озеленення паркових, прибудинкових та рекреаційних територій Поділля. Мітлиця звичайна забезпечує декоративність і тонку текстуру травостою, тонконіг луговий підвищує зносостійкість, пирій звичайний формує потужну кореневу систему, а костриця червона сприяє густоті та естетичній привабливості газону. Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу різних співвідношень компонентів суміші на стійкість газону до посухи, забруднення та інтенсивного витоπτування, а також адаптації до мікрокліматичних змін у містах та рекреаційних зонах. Окремо доцільно дослідити можливості використання суміші в умовах різних ґрунтових типів Поділля для розробки регіонально адаптованих газонних композицій.

Список використаної літератури

1. Bakhmat M., Padalko T., Krachan T., Tkach O., Pantsyreva H., Tkach L. Formation of the Yield of *Matricaria recutita* and Indicators of Food Value of *Sychorium intybus* by Technological Methods of Co-Cultivation in the Interrows of an Orchard. *Journal of Ecological Engineering*. 2023. Vol. 24, № 8. P. 250-259. DOI: <https://doi.org/10.12911/22998993/166553>.
2. Didur I., Tkachuk O., Pantsyreva H., Chabanuk Ya., Pankova S., Hutsol H., Mazur O., Kovka N. Bioindication characteristics of trees in solid protection forest strips depending on intensive agriculture. *Journal of Ecological Engineering*. 2025, Vol. 26, Issue 6. P. 315–328. DOI: <https://doi.org/10.12911/22998993/202749>.
3. Honcharuk I., Matusyak M., Pantsyreva H., Kupchuk I., Prokopchuk V., Telekalo N. Peculiarities of reproduction of *pinus Nigra* arn. in Ukraine. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov. Series II: Forestry, Wood Industry, Agricultural Food Engineering*. 2022. Vol. 15 (64), № 1. P. 33-42. DOI: <https://doi.org/10.31926/but.fwiafe.2022.15.64.1.3>.
4. Mazur V.A., Mazur K.V., Pantsyreva H.V., Alekseev O.O. Ecological and economic evaluation of varietal resources *Lupinus albus* L. in Ukraine. *Ukrainian Journal of Ecology*, 2018. 8 (4), P. 148-153.
5. Myalkovsky R., Pantsyreva H. The use of digestate for the development of organic agricultural production. *Agro-ecological potential of soil cover of Vinnytsia region: scientific monograph*. Riga, Latvia: Publishing House «Baltija Publishing». 2023. P. 72-90. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-290-6-4>.
6. Pantsyreva H., Vovk V., Bronnicova L., Zabarna T. Efficiency of the Use of Lawn Grasses for Biology and Soil Conservation of Agricultural Systems under the Conditions of the Ukraine's Podillia. *Journal of Ecological Engineering*. 2023. Vol. 24, № 11. P. 249-256. DOI: <https://doi.org/10.12911/22998993/171649>.
7. Pantsyreva H., Tysiachnyi O., Matusyak M., Kozak Y. Influence of the Type of Root on the Rooting of *Viburnum opulus*. *Journal of Ecological Engineering*. 2024. Vol. 25, Issue 4. P. 238–248. DOI: <https://doi.org/10.12911/22998993/184690>.
8. Prokopchuk V., Pantsyreva H., Tsyhanska O. Biostationary and exposition plot of Vinnytsia national agrarian university as an educational, scientific and manufacturing base in preparation of the landscape gardening specialist. *The scientific heritage*. 2020. Vol. 1 (51). P. 8–17.
9. Puyu V., Bakhmat M., Pantsyreva H., Khmeliianchyshyn Y., Stepanchenko V., Bakhmat O. Social-and-Ecological Aspects of Forage Production Reform in Ukraine in the Early 21st Century. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. Vol. 10, № 1. P. 221-228. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p221>.
10. Tkachuk O., Pantsyreva H., Mazur K., Chabanuk Ya., Zabarna T., Pelekh L., Bronnicova L., Kozak Yu., Viter N. Ecological problems of the functioning of field protective forest belts of Ukrainian Forest Steppe. *Ecological Engineering & Environmental Technology*. 2025. Vol. 26 (1). P. 149-161 DOI: <https://doi.org/10.12912/27197050/>.

11. Tsyhanska O., Pantsyreva H., Dolinska O. Analysis of vertical landscaping and recommendations for its improvement in the closed environment. *Сільське господарство та лісівництво*. 2024. № 3 (34). С. 171-181. DOI: 10.37128/2707-5826-2024-3-15.

12. Гончарук І.В., Панцирева Г.В., Броннікова Л.Ф. Формування газонних трав на основі ґрунтозбереження в умовах паркової зони ВНАУ. *Збалансоване природокористування*. 2023. № 3. С. 108-114. DOI: 10.33730/2310-4678.3.2023.287824.

13. Лаптев О.О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення. Київ: Фітосоціоцентр, 2001. 109 с.

14. М'ялковський Р.О., Панцирева Г.В., Безвіконний П.В., Потапський Ю.В., Петрище О.І., Лобунько Ю.В. Удосконалення агротехніки вирощування садивного матеріалу *Vixus Sempervirens* L. в умовах Поділля. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2023. № 4 (104). DOI: [https://doi.org/10.31548/dopovid4\(104\).2023.010](https://doi.org/10.31548/dopovid4(104).2023.010).

15. Матусьяк М.В. Дослідження та аналіз складу трав'яного покриву фітоценозів м. Вінниця на прикладі окремих ділянок лісопарку й ботанічного саду ВНАУ. *Молодий вчений*. 2019. № 3 (67). С. 224–228. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-3-67-47>.

Список використаної літератури у транслітерації / References

1. Bakhmat M., Padalko T., Krachan T., Tkach O., Pantsyreva H., Tkach L. (2023). Formation of the Yield of *Matricaria recutita* and Indicators of Food Value of *Sychorium intybus* by Technological Methods of Co-Cultivation in the Interrows of an Orchard. *Journal of Ecological Engineering*. Vol. 24, № 8. P. 250-259. [In English].

2. Didur I., Tkachuk O., Pantsyreva H., Shevchenko N., Chabanuk Ya., Pankova S., Vasytkov O. (2025). Effectiveness of the application of growth stimulating bioproducts in intensive apple orchards. *International Journal of Ecosystems and Ecology Science (IJEES)*. Vol. 15 (1). P. 161-170. DOI: <https://doi.org/10.31407/ijeec> [In English].

3. Honcharuk I., Matusyak M., Pantsyreva H., Kupchuk I., Prokopchuk V., Telekalo N. (2022). *Peculiarities of reproduction of pinus Nigra arn. in Ukraine. Bulletin of the Transilvania University of Braşov. Series II: Forestry, Wood Industry, Agricultural Food Engineering*. Vol. 15 (64), № 1. P. 33-42. [In English].

4. Mazur V.A., Mazur K.V., Pantsyreva H.V., Alekseev O.O. (2018). *Ecological and economic evaluation of varietal resources Lupinus albus L. in Ukraine. Ukrainian Journal of Ecology*, 8 (4), P. 148-153. [In English].

5. Myalkovsky R., Pantsyreva H. (2023). The use of digestate for the development of organic agricultural production. *Agro-ecological potential of soil cover of Vinnytsia region: scientific monograph*. Riga, Latvia: Publishing House «Baltija Publishing». P. 72-90. [In English].

6. Pantsyreva H., Vovk V., Bronnicova L., Zabarna T. (2023). Efficiency of the Use of Lawn Grasses for Biology and Soil Conservation of Agricultural Systems under the Conditions of the Ukraine's Podillia. *Journal of Ecological Engineering*. Vol. 24, № 11. P. 249-256. [In English].

7. Pantsyreva H., Tysiachnyi O., Matusyak M., Kozak Y. (2024). [Influence of the Type of Root on the Rooting of *Viburnum opulus*]. *Journal of Ecological Engineering*. Vol. 25, Issue 4. P. 238–248 [In English].

8. Prokopchuk V., Pantsyreva H., Tsyhanska O. (2020). Biostationary and exposition plot of Vinnytsia national agrarian university as an educational, scientific and manufacturing base in preparation of the landscape gardening specialist. *The scientific heritage*. Vol. 1 (51). P. 8–17. [In English].

9. Puyu V., Bakhmat M., Pantsyreva H., Khmelianchyshyn Y., Stepanchenko V., Bakhmat O. (2021). [Social-and-Ecological Aspects of Forage Production Reform in Ukraine in the Early 21st Century]. *European Journal of Sustainable Development*. Vol. 10, № 1. P. 221-228. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p221> [In English].

10. Tkachuk O., Pantsyreva H., Mazur K., Chabanuk Ya., Zabarna T., Pelekh L., Bronnicova L., Kozak Yu., Viter N. Ecological problems of the functioning of field protective forest belts of Ukrainian Forest Steppe. *Ecological Engineering & Environmental Technology*. 2025. Vol. 26 (1). P. 149-161 [In English].

11. Tsyhanska O., Pantsyreva H., Dolinska O. (2024). Analysis of vertical landscaping and recommendations for its improvement in the closed environment. *Silske gospodarstvo ta lisivnytstvo – Agriculture and forestry*. 2024. № 3 (34). DOI: 10.37128/2707-5826-2024-3-15 [In English].

12. Honcharuk I.V., Pantsyreva H.V., Bronnikova L.F. (2023). Formuvannya gazonnykh trav na osnovi gruntozberezhennya v umovakh parkovoi zony VNAU [The formation of lawn grasses based on soil conservation in the conditions of the park zone of VNAU]. *Zbalansovane pryrodokorystuvannya – Balanced nature management*. № 3 DOI: 10.33730/2310-4678.3.2023.287824 [in Ukrainian].

13. Laptev O.O. (2001). Introduktsiya ta aklimatyzatsiya roslin z osnovamy ozelenenny [Introduction and acclimatization of plants with the basics of gardening]. Kyiv: Fitosotsiotsentr. [in Ukrainian].

14. Mialkovskiy R.O., Pantsyreva H.V., Bezvikonnyi P.V., Potapskyi Yu.V., Petryshche O.I., Lobunko Yu.V. (2023). Udoskonalennia ahrotekhniky vyroshchuvannia sadyvnoho materialu *Buxus Sempervirens L.* v umovakh Podillia [Improvement of agricultural technology for growing planting material *Buxus Sempervirens L.* in Podillia conditions]. *Naukovi dopovidi NUBiP Ukrainy – Scientific reports of NUBiP of Ukraine*. 4 (104). [in Ukrainian].

15. Matusyak M.V. (2019). Doslidzhennya ta analiz skladu trav'ianoho pokryvu fitosenoziv m. Vinnytsia na prykladi okremykh dilianok lisoparku i botanichnoho sadu VNAU [Research and analysis of the composition of the herbaceous cover of phytocenoses in the city of Vinnytsia on the example of individual sections of the forest park and the botanical garden of VNAU]. *Molodyi vchenyi – A young scientist*. № 3 (67). DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-3-67-47> [in Ukrainian].

ANNOTATION

PROSPECTS FOR THE USE OF LAWN GRASS IN LANDSCAPING AND LANDSCAPE ARCHITECTURE

In modern conditions of urban and recreational landscaping development, the creation of sustainable and decorative lawns that can maintain high aesthetic and operational properties under various soil-climatic and anthropogenic influences is of particular importance. This issue is especially relevant for Podillia, where there is significant temperature variability, uneven moisture and specific soil conditions. It has been established that lawns play a key role in landscape architecture and ornamental gardening, forming the spatial integrity of plantings, emphasizing architectural dominants and ensuring functional zoning of territories. Despite the presence of a large number of grass mixtures on the market, most of them are not sufficiently adapted to local conditions, which reduces decorativeness and shortens the service life of lawns.

*The aim of the study was to evaluate the decorative and adaptive properties of a lawn grass mixture based on meadow fescue (*Poa pratensis* L.), common cowslip (*Agrostis capillaris* L.), common wheatgrass (*Elytrigia repens* (L.) Nevski) and red fescue (*Festuca rubra* L.), as well as to substantiate the feasibility of its use for creating sustainable lawns in the soil and climatic conditions of Podillia. The object of the study was the specified species, which are characterized by high adaptability, winter hardiness, resistance to trampling and the ability to form a dense lawn cover. The study was conducted in the botanical garden of the Podillia State University during the growing season using generally accepted methods of turf science and ornamental horticulture. The assessment was carried out on a 10-point system taking into account stress resistance, adaptability to soil and climatic conditions and ornamental grass cover.*

The results showed that the optimal combination of the mixture components provides a uniform and dense lawn cover with a developed root system. Common broom increases decorativeness, meadow fescue – wear resistance and the ability to recover after mechanical damage, common wheatgrass forms a powerful root system for drought resistance, and red fescue provides a dense grass stand and a high aesthetic appearance. The average scores for the mixture were 7.25 for stress resistance, 8.0 for adaptability and 7.5 for decorative indicators, which indicates the high suitability of this grass mixture for landscaping park, house and recreational areas of Podillia. The data obtained allow us to recommend the proposed grass mixture for creating sustainable and decorative lawns of various functional purposes, which will contribute to increasing the efficiency and aesthetic appeal of green spaces in the region.

Keywords: *lawn grasses, grass mixtures, ecological features, landscaping, landscape architecture.*

Tab. 2., Fig. 2., Lit. 15.

Відомості про авторів

М'ялковський Руслан Олександрович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства геодезії і землеустрою, Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (32316, м. Кам'янець Подільський, Шевченка 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0791-4361>).

Потапський Юрій Васильович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового господарства геодезії і землеустрою Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (32316, м. Кам'янець Подільський, Шевченка 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6446-9471>).

Петрище Ольга Іванівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового господарства геодезії і землеустрою Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (32316, м. Кам'янець Подільський, Шевченка 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9802-8006>).

Додурич Валерій Васильович, асистент кафедри садово-паркового господарства геодезії і землеустрою Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» (32316, м. Кам'янець Подільський, Шевченка 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8399-771X>).

Ruslan Myalkovsky, Doctor of Agricultural Sciences, Professor, Head of the Department of Horticulture, Geodesy and Land Management, Higher Education Institution «Podilskyi State University» (32316, Kamianets-Podilskyi, Shevchenko 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0791-4361>).

Yurii Potapsky, Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor of the Department of Horticulture, Geodesy and Land Management, Higher Education Institution «Podilsky State University» (32316, Kamianets-Podilskyi, Shevchenko 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6446-9471>).

Olga Petrishche, Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor of the Department of Horticulture, Geodesy and Land Management, Higher Education Institution «Podilskyi State University» (32316, Kamianets-Podilskyi, Shevchenko 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9802-8006>).

Valerii Dodurych, assistant of the Department of Horticulture, Geodesy and Land Management, Higher Education Institution «Podilskyi State University» (32316, Kamianets-Podilskyi, Shevchenko 12, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8399-771X>).

Надходження статті 30.01.26.

Прийнято 12.02.26.

Опубліковано 10.03.26.